

4 / 2015 ZPRAVODAJ ČESKÉ ZEMĚDĚLSKÉ UNIVERZITY V PRAZE

univerzita

FLD a FŽP zvolily
nové děkany

Představujeme nové
profesory

LSFF letos
popáté

Jsme živá univerzita

WWW.CZU.CZ

On-line katalog vzácné botanické knihovny

V roce 2015 vyvrcholila více než desetiletá spolupráce mezi Studijním a informačním centrem ČZU a Katedrou botaniky a fyziologie rostlin FAPPZ sjednocením on-line katalogu dílčí botanické knihovny s celouniverzitně používaným katalogem systému Aleph a komplexním převodem knihovního fondu unikátní botanické knihovny.

Důležitému kroku předcházelo mnoho dílčích společných projektů (podpořených významně institucionálně a mnoha projekty z Fondu rozvoje vysokých škol 616/2005, 1557/2007, 600/2007, 1261/2009), které dílčí knihovnu zachránily (nový depozitář, studovna, regály, sanace od plísní). Následně se podařilo fond knihovny zkatologizovat a částečně zdigitalizovat cenné knižní svazky včetně herbárií.

Botanická knihovna vlastní zhruba 6000 svazků knih, periodik a separátů. Knihy jsou zde vedeny v přírůstkové knize od roku 1945. Od roku 1964 se tato knihovna stěhovala cel-

kem pětkrát, a to do stále menších prostor. Knihovna obsahuje velmi vzácná botanická díla v latinšském, německém, francouzském, anglickém, japonském, ruském a českém jazyce. Knihy pochází již z konce 16. století. Základ knihovny byl přestěhován po

2. světové válce ze Střední zemědělské školy v Libverdě (nejstarší zemědělská škola v ČR existuje více než 160 let), zahrnuje také unikátní knihovnu prof. Kaviny. Knihovna má svou nezastupitelnou odbornou, vědeckou a historickou hodnotu jako klasický celek.

Digitální knihovna

Slovo digitální se dnes skloňuje ve všech pá-

dech, a tak i naše společné projekty již od roku 2005 směřovaly k digitalizaci vzácných či unikátních tisků – s hlavním cílem zpřístupnit je studentům a pedagogům nejen na ČZU. Digitalizace probíhala na kvalitním knižním skeneru s plochou k snímání 297 mm × 432 mm (600 dpi).

Špičkové digitalizační vybavení je dobrým základem. Pokud však mělo být dosaženo kvalitních výsledků digitalizace, bylo nutné správně používat celou řadu dalších technologických nástrojů (bibliografické popisy dokumentů, popisy stránek aj.). Byl vyvinut specializovaný software BotM-Edit 1.0, kte-

2015 – Obnova on-line katalogu a zpřístupnění unikátní botanické knihovny pod Studijním a informačním centrem ČZU v Praze.

Mgr. Milan Skalický, Ph.D.

PhDr. Hana Landová, Ph.D.
Bc. Alžběta Čechová
Ing. Daniel Novák, CSc.

Digitální data

- 110 184 digitalizovaných stránek knih
- 76 plně digitalizovaných knih s vyhledáváním vč. Matthioliho herbáře z roku 1562
- 1759 digitalizovaných herbářových položek
- 3063 katalogizovaných knih on-line v dílčí botanické knihovně
- 1105 fulltextově zpracovaných rodových názvů rostlin v rámci Linného Species plantarum
- 1567 rok vydání nejstarší knihy ve fondu dílčí botanické knihovny (Matthiae de Lobel: Plantarum, seu, Stirpium historia)
- 40 943 HTML souborů
- 1 147 342 zpracovaných odkazů v rámci digitální knihovny ČZU

V herbářových položkách lze vyhledávat podle více než 9 kritérií.

rý slouží pro popis textových dat ve formátu XML s možností tvorby rejstříků a fulltextového vyhledávání. Poprvé byl použit v pilotním projektu – digitalizace základního botanického díla Species Plantarum (Carolus Linnaeus, 1753); kde lze vyhledávat jednotlivá rodová jména rostlin včetně jejich výskytu na více stranách dokumentu.

Společné projekty se zaměřily také na digitalizaci cenných herbářových položek z více než dvacet zemí, z nichž nejstarší je již z roku 1956.

V herbářových položkách lze vyhledávat podle více než devět kritérií.

V současnosti zahrnuje digitální knihovna ČZU díla s botanickým, lesnickým, ekonomickým a obecně poučným obsahem, z nichž některá jsou naprostými raritami.

Obnova on-line katalogu dílčí botanické knihovny (software a PC vybavení) byla finančně podpořena Ministerstvem kultury ČR v rámci programu VISK3

On-line odkazy

- www.sic.czu.cz/digiknihovna digitální knihovna ČZU s podrobným vyhledáváním
- www.sic.czu.cz/herbarium digitální herbárium ČZU s podrobným vyhledáváním
- http://katedry.czu.cz/kbfr/on-line-katalog/ přístup do on-line katalogu dílčí botanické knihovny v rámci celouniverzitního katalogu Aleph
- http://aleph.czu.cz/ centrální katalog ČZU
- www.manuscriptorium.com/cs volně dostupná digitální knihovna (zahrnuje také Linného Species plantarum z ČZU)

